

ԽՍՀՄ ՀՈՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ

ՀՐԱՀԱՆԳ

1936 թ.

ԲԵՐԲԻ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱԾՎԱՌՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԽՍՀՄ ՀՈՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ

ՀՐԱՀԱՆԳ

1936 թ.

ԲԵՐԲԻ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԽՍՀՄ ՀՈՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Ե ԲԵՐՔԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎՈՐՈՇՈՂ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԿՈՂՄԻՑ 1936 թ. ՄԱՐՏԻ 10-ԻՆ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

1936 թ. ԲԵՐՔԻ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

I ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍ

1936 թ. բերքի դրությունը դիտելու համար սահմանվում է հետևյալ կարգը՝

1. Խորհրտնտեսությունների, կոլտնտեսությունների և անհատական սեկտորի բերքի դրության գնահատականը յուրաքանչյուր կուլտուրայի վերաբերյալ տրվում է յերեք ժամկետներում՝ ցնտներով: (Տես 4-րդ գլուխ):

Ծանոթություն.— ա) դպրոցների, հիվանդանոցների և տեղական նշանակություն ունեցող այլ հիմնարկների ցանքերի վերաբերյալ, վորոնք չեն միացված նրանց գյուղատնտեսական աշխատանքներում, ինչպես նաև կոլտնտեսականների տնամերձ ցանքերը, հանրապետական և շրջանային կենտրոնների կողմից բերքի դրության մասին գնահատականներ չեն տրվում:

բ) Յեթե վերջին գնահատականը տալու մոմենտին մի վերև կուլտուրայի տարածության մի մասը հավաքված է լինում՝ բերքի դրության գնահատականը տրվում է ամբողջ տարածության համար՝ ներառյալ և հավաքված տարածությունը:

2. Ցանքերի բերքատվությունը գնահատելու ժամանակ պետք է նկատի ունենալ, վոր յուրաքանչյուր հաշվետու ժամկետի համար բերքատվության տեղեկությունները պետք է վերաբերվեն ցանքերի միևնույն տարածությանը, այն է՝

ա. Աշնանացան հացահատիկների նկատմամբ գնահատականներ

11-281029r

պետք է տալ աշխանը ցանված տարածութեանը՝ դուրս գալով դրանից ձմեռան ընթացքում ցրտահարութեան հետեանքով փչացած տարածութեանը Պետապի արձանագրութիւնների համաձայն:

Գարնանացան հացահատիկների նկատմամբ զննատականները տրվում են գարնանը ցանված ամբողջ տարածութեան վերաբերյալ:

Որինակ. կոլտնտեսութիւնում աշխանը ցանված էր աշխանացան ցորեն 2000 հեկտար, վորից ձմեռվա ընթացքում Պետապի արձանագրութեան համաձայն փչացել է 100 հեկտար: Այս պայմաններում, վերոհիշյալի համաձայն, մեկ հեկտարից սպասվելիք բերքը բոլոր յերեք հաշվետու ժամկետների համար ել պետք է վորոշվի 1900 հեկտարի համար, չնայած հետագայում այդ 1900 հեկտարից վորոշ մասը փչացել է ամառային անբարենպաստ պայմանների հետեանքով (որինակ՝ կարկտահարութիւնից, ֆլասատուններից՝ և այլն): Նույնը գարնանացանի վերաբերյալ — ամառվա փչացած տարածութեանը դուրս չեն գալիս:

Մանրորոշում. — Յեթե աշխանացանի բերքի դրութիւնը վորոշելու մոմենտին Պետապը դեռևս չի հասցրել զննատնիւն ձմեռվա փչացումների հետեանքով առաջացած ֆլաստները, ապա աշխանացանի ձմեռվա ընթացքում փապտորեն փչացած տարածութեան չափը (ձմեռվա անբարենպաստ պայմանների հետեանքով) սահմանվում է ցանքերի զննատնիւնները վորոշող անձնավորութեան կողմից՝ նրա պատասխանատվութեամբ:

Այդպիսով աշխանացանից պետի համարել փչացած՝ ա) աշխանացանի այն տարածութիւնները, վորոնք յենթակա յեն վերացանման և վորոնք փաստորեն վերացանվել են:

բ) աշխանացանի փչացած այն տարածութիւնները, վորոնք ոգտագործվում են վոչ ուղղակի նպատակի համար (որինակ՝ էրբև անասնակեր):

Նախապես այս ձևով սահմանված փչացած ցանքերի չափը հաշվի յե առնվում բացառապես բերքի դրութիւնը վորոշելու համար, քանի վոր ցանքերի տարածութեան և բերքատվութեան վերջնական վորոշումը կատարվում է միմիայն Պետապի արձանագրութիւններով հաստատված՝ փչացած տարածութիւնների հիման վրա:

Այն վայրերում, վորտեղ Պետապն աշխանացանի ապահովագրում չի կատարում, ձմեռվա փչացումների չափը վորոշվում է կոլտնտեսութեան նախագահի, գյուղխորհրդի նախագահի (անհատական

մեկտորի գծով) և խորհանտեսութեան դիրեկտորի կողմից, նրանց անձնական պատասխանատվութեամբ:

բ) Նախորդ տարիներում ցանված բազմամյա խոտերի զննատականները պետք է վերաբերվեն այն տարածութեանը, վոր թողնված է ընթացիկ տարում խոտ հնձելու համար: Իսկ բնական խոտհարքների նկատմամբ — զննատականները տրվում են խոտհարքի պլանով նախատեսված տարածութեանը: Հետեւապես հաշվետու բոլոր ժամկետների տնտեսագրերի մեջ ցանքերի տարածութիւնները (յեկ խոտհարքների տարածութիւնները) պետք է նման անվանվի:

3) Պաղատու ծառերի և հատապտուղների (ЯГОДНЫЕ) այգիներից սպասվող բերքը վորոշվում է ցնտներով մեկ հեկտարից պտղաբեր հասակ ունեցող ծառերի հաշվով, իսկ ընդհանուր արտադրանքը վորոշվում է պտղաբեր հասակ ունեցող ծառերի ամբողջ տարածութեան հաշվով:

Սաղողի այգիների բերքը վորոշվում է պտղաբեր հասակ ունեցող այգիների տարածութեան վերաբերյալ:

Մանրորոշում. — Պտղաբեր հասակ հասկացվում է այն հասակը, վորի ժամանակ տվյալ տեսակը սովորաբար պտուղ է տալիս:

4. Բերքի դրութիւնը զննատնիւն ժամկետները հետեւյալներն են՝

Աշխան ցանքեր և վաղ գարնան ցանքեր, տարեկան ցորեն, գարնի վաղացի, համար	Ընդգրկման, վեկա հատիկի համար, որդր, կտրել	Յեղի պտուղներ, ալեկա ժամկետ, չափով	Տնտեսական կուլտուրաներ, ուղղաբեր, բազմամյա խոտեր, բազմամյա պտուղներ, կարկտահար, և քոտանի բույսեր	Պաղատու ծառեր և խողով	Ցանով խոտեր և բնական խոտաբույսեր
15/VI	15/VII	15/VIII	15/VII	Սերմավորներ 1/VII և 1/IX	1/VI
15/VII	15/VIII		10/VIII	Կորիզավորներ 1/IV և 1/VII	15/VI
1/VIII	1/IX	15/IX	15/IX	Սաղողանոցներ 15/VII և 15/VIII	1/VII

Մանրութիւն.— Ընդեղենների գնահատական տրվում է բոլոր ժամկետների համար առանձին - առանձին՝ վոսպ, սխեռ և լորի:

Թելի վուշը տրվում է տեխնիկական կուլտուրաների խմբում:

5. Ցանքերի, խոտերի և տունկերի դրության գնահատումը կատարվում է՝

ա) կուլտուրասություններում՝ անձամբ կուլտուրասության նախագահի կողմից՝ իր անձնական դիտողության և բրիգադիրների տված տեղեկությունների հիման վրա, ըստ վորում գնահատվում են միայն կուլտուրասության համայնացված ցանքերը:

բ) անհատական սեկտորի վերաբերյալ՝ գյուղխորհրդի նախագահի կողմից՝ իր անձնական դիտողության և լիազորների տված տեղեկությունների հիման վրա:

գ) բոլոր սխտեմի խորհրտեսությունների վերաբերյալ - խորհուրդ տեսությունների գերեկտորների կողմից տեղեկությունները տրվում են բաժինների ագրոնոմիական անձնակազմի տեղեկանքների հիման վրա:

Խորհրտեսության գերեկտորը, կուլտուրասության նախագահը և գյուղխորհրդի նախագահն անձնական պատասխանատվություն են կրում ինչպես իրենց կողմից հաղորդած գնահատականների ճշտության, նույնպես և բերքատվության մասին սահմանված ժամկետներին հաշվետվություն ներկայացնելու համար:

6. բերքի դրության վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացնում են սահմանված ձևով (տես հավելված №1) հաշվետու հաղորդագրության մեջ կուլտուրաները տեղավորվում են կցված անվանացանկում ցույց տված կարգով:

7. հաղմված հաշվետվություններն ուղարկվում են նույն օրը (այսինքն՝ ամսի 1-ին կամ 15-ին):

ա) բոլոր սխտեմի խորհրտեսությունների կողմից - բոլոր կուլտուրաների վերաբերյալ՝ իրենց տրեստների վարչություններին, իսկ հացահատիկների, վուշի և կանեփի իմասին՝ նաև բերքատվությունը վորոշող համապատասխան միջըջանային պետական հանձնաժողովի նախագահին: Կնոպերատիվ տնտեսությունները, բանմատակարարման բաժինները (Որս-երը) և այլն, բոլոր կուլտուրաների բերքի դրության վերաբերյալ հաշվետվությունները սահմանված ժամկետներին ներկայացնում են իրենց տնտեսական օրգանին և բացի այդ՝ հացահատիկների, արեածաղկի, վուշի և կանեփի վերաբերյալ՝ նաև

բերքատվությունը վորոշող համապատասխան միջըջանային պետական հանձնաժողովի նախագահին:

բ) կուլտուրասությունները ներկայացնում են գյուղխորհուրդներին, իսկ ՄՏԿ-ի կողմից սպասարկվող կուլտուրասությունները, բացի նրանից, նաև ՄՏԿ-ին:

գ) գյուղխորհուրդների նախագահները - շրջողաժիններին:

Այս դեպքում գյուղխորհրդի նախագահը հողբաժնին ներկայացնում է հաշվետվություն միայն անհատական սեկտորի վերաբերյալ:

Կուլտուրասությունների վերաբերյալ գյուղխորհրդի նախագահը վոշ մի հաշվետվություն չի կազմում¹⁾ և ամսի 2-ից և 17-ից վոշ ուշ հողբաժնին և ուղարկում իր կողմից կուլտուրասություններից ստացած հաշվետվությունները, դրանք նախապես ստուգելուց հետո: Յեթե գյուղխորհրդի նախագահը հայտաբերում է վոշ ճիշտ գնահատականներ, նա պարտավոր է այդ նույն հարցաթերթի վրա տեղավորել իր յեղրահացությունը, սակայն առանց ուղղելու կուլտուրասության կողմից տված գնահատականը:

8. ՄՏԿ-ի գերեկտորը պետք է մանրամասն ստուգի յուրաքանչյուր կուլտուրասության հաշվետվությունը, ուղղի վոշ ճիշտ գնահատականներ և կուլտուրասության գնահատականների մեջ կատարած ամեն մի ուղղում հաստատի իր ստորագրությամբ: Ուղղումներ մտցնելուց հետո, կուլտուրասությունների հաշվետվությունները, այդ հաշվետվությունների ամփոփումների հետ միասին ՄՏԿ-ի կողմից ամսի 2-ից յեթ 17-ից վոշ ուշ հանձնվում են օրգոդրածնի:

ՄՏԿ-ի գերեկտորը գնահատման վերջին ժամկետի - հացահատիկային կուլտուրաների, արեածաղկի, վուշի և կանեփի տեղեկագրի պատճեն ըստ առանձին կուլտուրասությունների, նույն օրն ուղարկում է բերքատվությունը վորոշող պետական հանձնաժողովի նախագահին:

ՄՏԿ-ի գերեկտորն անհատական պատասխանատվություն է կրում կուլտուրասությունների վոշ ճիշտ տեղեկությունները հողբաժնին հայտնելու համար:

9. ԽՍՀՄ Հողօգտագործատի սխտեմում գտնվող յերկրային (մարդային) տրեստների վարչությունները, ամսի 4-ից և 19-ից վոշ ուշ,

¹⁾ Կուլտուրասություններից ստացված տեղեկությունները զբանցվում են գյուղատնտեսական կամպանիաների մատյանում:

տեղեկություններն ուղարկում են ԽՍՀՄ-ի Հոգժողկոմատի հաշվեկիճ բաժնին, իսկ պատճենը՝ հանրապետական Հոգժողկոմատի հաշվեկիճ բաժնին, ԺՏՀՎ-նը, և բերքատվությունը վորոշող հանրապետական հանձնաժողովի նախագահին: Այլ սխտեմներում գտնվող տրեստների գիրքեկցիաները նույն ժամկետներին տեղեկագիրն ուղարկում են իրենց ժողկոմատներին, իսկ պատճենները հանրապետական ԺՏՀՎ-ին և բերքատվությունը վորոշող պետական հանձնաժողովի նախագահին:

Անմիջականորեն ԽՍՀՄ-ի Հոգժողկոմատին յենթակա խորհրդնտեսուժյուններ գիրքեկտորները խորհրդատեսուժյան վերաբերյալ տեղեկագրերն ուղարկում են ԽՍՀՄ-ի Հոգժողկոմատի հաշվեկիճ բաժնին, իսկ պատճենը՝ յերկրային (մարզային) հողվարչության հաշվ-վիճ բաժնին, ԺՏՀՎ-ին և բերքատվությունը վորոշող պետական հանձնաժողովի լիազորին:

II ԵՐԶՆՈՂԲԱԺՆԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԲԵՐՔԻ ԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴԻՏԵԼՈՒ ԶԱՄԱՐ

1. Երջնողբաժինը պարտավոր է, բլանկներն ու հրահանգներն ստանալուց, բերքի դրությունը գիտելու կարգի մասին անմիջպես հրահանգելու ՀԺԿ-ի սխտեմում գտնվող բոլոր խորհրդատեսուժյուններին, ՄՏԿ-ին, կոլտնտեսություններին և գյուղխորհուրդներին:

Դրա համար շրջնողբաժինը՝

ա) Հրավիրում է ՄՏԿ-ի և խորհրդատեսությունների բերքի դրության վրա գիտողություն կատարող գյուղատնտեսների հատուկ խորհրդակցություն և նրանց ու խորհրդատեսությունների և ՄՏԿ-ների գիրքեկտորների հետ միասին ու խորհրդատեսությունների և ՄՏԿ-ների վիճակագրների մասնակցությամբ ժշակում բերքի դրությունը գնահատելու համար հրահանգով սահմանված կարգը:

բ) Հրավիրում է գյուղխորհուրդների նախագահներին ու քարտուղարներին և ՄՏԿ-ի կողմից չապասարկվող կոլտնտեսությունների նախագահներին և հաշվետարների յենթաշրջանային խորհրդակցություններ և այդ խորհրդակցություններում ՄՏԿ-ի գյուղատնտեսների և շրջնողբաժնի աշխատանքների միջոցով հրահանգում է նրանց 1936 թվի բերքի դրությունը գնահատելու մասին:

Այս հրահանգչական խորհրդակցությունները պետք է անցկացնեն բոլոր շրջնողբաժինները, գյուղխորհուրդների և ՄՏԿ-ի կողմից

չապասարկվող կոլտնտեսությունների, իսկ ՄՏԿ-ի՝ իր կողմից սպասարկվող կոլտնտեսությունների վերաբերյալ—բերքի դրությունը դիտելուց առաջ բերքատվությունը վորոշող միջշրջանային հանձնաժողովի ղեկավարությամբ:

Այնուհետև շրջնողբաժինները պետք է խիստ հետևեն վորպեսզի յուրաքանչյուր հաշվետու ժամկետի վերաբերյալ հաշվետվություններն ստացվեն անպայման բոլոր ՄՏԿ-ներին, գյուղխորհուրդներին և կոլտնտեսություններին: Հաշվետվություն չներկայացնող անձանց վրա պետք է անհապաղ տույժ սահմանել:

Այդ անձանց վերաբերյալ տեղեկությունները պետք է հաղորդվեն բերքատվությունը վորոշող համապատասխան միջշրջանային պետ հանձնաժողովի նախագահին: Երջնողբաժինն ել ավելի խստությամբ պետք է հետևի հաշվետվության վորակին և տրված տեղեկությունների բերքի իսկական դրությանը համապատասխանելուն:

Այդ նպատակով հաշվառման տեսուչը, շրջգյուղատնտեսը և ինքը շրջնողբաժնի վարիչը պետք է սխտեմատիկ կերպով տեղում ստուգեն կոլտնտեսության և գյուղխորհրդի աշխատանքները՝ բերքատվության գնահատականը վորոշելու գործում: Ճանքերի դրության մասին տեղեկություններ չներկայացնելու, այլև սխալ տեղեկություններ տալու համար, հանցավորները պետք է յենթարկվեն պատասխանատվության ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի 1933 թ. մարտի 5-ի և 1933 թ. նոյեմբերի 27-ի վորոշումների հիման վրա:

3. Անհատական սեկտորի և ՄՏԿ-ի կողմից չապասարկվող կոլտնտեսությունների հաշվետվությունները գյուղխորհուրդներին ստանալուց, շրջնողբաժինն առանց ուշացնելու անցնում է նրանց ստուգմանը: Ստուգումը պետք է կատարվի անմիջականորեն շրջնողբաժնի վարիչի կամ նրա տեղակալի կողմից՝ գյուղատնտեսի և ժողտնտիշվառման տեսչի մասնակցությամբ: Հողբաժնի վարիչը՝ ՄՏԿ-ից բերքի դրության գնահատման վերաբերյալ ստացված տեղեկությունները շրջանային տեղեկագրի մեջ անցկացնելիս, պարտավոր է քննել ըստ եյուլթյամբ և սխալ ճանաչվելու դեպքում տեղեկագրում մտցնում է իր կողմից ճշտված գնահատականը:

4. Յեթե ստուգման ժամանակ շրջնողբաժինն ուղղում է կոլտնտեսության կամ գյուղխորհուրդի այս կամ այն գնահատականը, ապա այդ ուղղումը կատարվում է իր իսկ բլանկի վրա, նոր թիվն ուղղվող թվի վերեից գրելու միջոցով: Ուղղված թիվը չի վոչնչացվում, այլ

միայն նրա վրայից գիծ է քաշվում, սակայն այնպես, վոր այնուամենայնիվ այդ թիվը կարելի լինի կարդալ:

5. Բոլոր հաշվետվություններն ստուգելուց և ուղղումներ մտցնելուց հետո, շրջհոդրածինն ընդունած գնահատականների հիման վրա կազմում է ամբողջ շրջանի հանրագումարային ամփոփ հաշվետվությունը:

ա) բոլոր կոլտնտեսությունների վերաբերյալ առանձին, անկախ նրանից՝ ՄՏԿ-ն սպասարկում է թե վոչ,

բ) անհատական սեկտորի վերաբերյալ առանձին:

6. Բերքի գնահատման ամփոփված հաշվետվությունները կազմում են յուրաքանչյուր կատեգորիայի տնտեսության վերաբերյալ (կոլտնտեսություններ և անհատական սեկտոր) յուրաքանչյուր առանձին կուլտուրայի ցանքերի տարածությունների և ընդհանուր արտադրանքի հաշվետվությունների տվյալների գումարման միջոցով: Ամփոփված հաշվետվության մեկ-մեկ հեկտարի բերքն ստացվում է յուրաքանչյուր առանձին կուլտուրայի ընդհանուր արտադրանքն այդ նույն կուլտուրայի ցանքերի տարածության վրա բաժանելու միջոցով:

7. Կոլտնտեսությունների և անհատական սեկտորի բոլոր ինչպես հացահատիկային, այնպես էլ տեխնիկական կուլտուրաների՝ բերքի զրույթյան հաշվետվությունն ամսի 5-ից և 20-ից վոչ ուշ, շտապ փոստով պետք է ուղարկվի Հողօգտագործատին, իսկ հացահատիկային կուլտուրաների արևածաղիկի, վուշի և կանեփի բերքի զրույթյան մասին՝ նաև բերքատվությունը վորոշող միջըջանային հանձնաժողովի նախագահին:

Ծանոթություն.— Կոլտնտեսությունների կողմից ներկայացված հաշվետվությունները՝ հողբաժնի և ՄՏԿ-ի կողմից մտցված ուղղումներով ուղարկվում են բերքատվությունը վորոշող հանձնաժողովի նախագահին՝ նրա առաջին իսկ պահանջի դեպքում: Հաշվետվությունը ներկայացվում է սահմանված № 9 ձևով (տես հավելվածը):

8. Հողբաժինը պարտավոր և նույն օրը Հողօգտագործատին ուղարկել հեռագրական տեղեկագիր հացահատիկների, արևածաղիկի և գլխավոր տեխնիկական կուլտուրաների բերքի զրույթյան գնահատականների մասին, յուրաքանչյուր կուլտուրայի և յուրաքանչյուր սեկտորի վերաբերյալ առանձին: Խորհրտնտեսությունները հեռագրական տեղեկագիրն ուղարկում են իրենց արեստներին, իսկ ԽՍՀՄ ՀժԿ-ի վոչ արեստացած խորհրտնտեսությունները՝ իրկրային (մարզային), հող-

վարչություններին, հաշվեկիճբաժնին և ԽՍՀՄ Հողօգտագործատի հաշվեկիճբաժնին: Հեռագրական տեղեկությունները պետք է շփրովկայի յենթարկվեն հեռայն ձևով: Հեռագիր հողբաժնից կամ խորհրտնտեսությունից: Հեռագրի սկզբում ցույց է տրվում ամիսը, ամսաթիվը և կոլտնտեսությունների թիվը: Այնուհետև հեռագրում ցույց է տրվում բերքի գնահատականը՝ ցենտներով:

Կուլտուրաները հեռագրում դասավորվում են իրենց համարների կարգով ըստ կցված անվանացանկի և շփրովկա յեն արվում հետևյալ կերպ. աշնան տարեկան—03, վարսակ—08 և այլն: Բերքը ցենտներով տրվում է մեկ տասերորդական նշանով: Գնահատականը շփրովկա յեն արվում յենանիշ թվով, ըստ վորում 10 ցենտներից պակաս բերքի առաջ զրվում է 0 (զրո). այդ դեպքում առաջին թվով գնահատականը ցույց տրվում ըստ կոլտնտեսությունների: Ուշենն յենթե աշնան տարեկանի բերքը կոլտնտեսություններում 12,5 ցենտներ է, իսկ վարսակը 8,5 ցենտ., ապա այդ պետք է ձևակերպել այսպես՝ 03125 08085

Բերենք մի օրինակ—

Ոգոստոսի 15-ին 40 կոլտնտեսություններում աշնան տարեկանի բերքի գնահատականը 12,3 ցենտներ, վարսակը՝ 8,5 ցենտներ, կորեկը, 4,3 ցենտներ: Մենատնտեսներում—աշնան տարեկան 9,7 ցենտներ, վարսակ—8,5 ցենտ., կորեկ՝ 3,5 ց. այս հեռագիրը շփրովկա յեն արվում հետևյալ կերպ. առ 15/VIII 40 կոլխոզներում 03123 08085 07043 մենատնտեսներում 03097 08083 07035 (կուլտուրաների անվանացանկը տես վերջում № 9 ձևը): Յերկրային (մարզային) հողվարչության ՀժԿ-ին արվող հեռագրական հաղորդագրերը տարբերվում է հողբաժնի հեռագրական հաղորդագրից նրանով, վոր առաջի հատվածում հաղորդվում է վոչ թե կոլտնտեսությունների քանակի տեղեկությունը, այլ շրջանների թիվը, ըստ վորում 100-ից պակաս շրջանների թվի առաջ զրվում է 0:

Խորհրտնտեսությունները հեռագիրը շփրովկա յեն անում նույնպես, ինչպես և յերկրային (մարզային) հողվարչությունների հեռագիրը, ըստ վորում հեռագրի առաջին հատվածում հաղորդվում են խորհրտնտեսությունների քանակի մասին, իսկ յուրաքանչյուր կուլտուրայի բերքի գնահատականը տրվում է հնգանիշ թվով (յերկու թիվը —զրվում կուլտուրայի համար, իսկ յերեք թիվը գնահատականն է):

ՅԵՐԿՐԱՅԻՆ (ՄԱՐԶԱՅԻՆ) ՀՈՂՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀՈՂԺՈՂԿՈՄԱՏՆԵՐԻ ՅԵՎ ՅԵՐԿ- ՐԱՅԻՆ (ՄԱՐԶԱՅԻՆ) ՏՐԵՍՏՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Յերկրային (մարդային) հողվարչությունները, հանրապետու-
թյունների հողօգտագործմաները և յերկրային (մարդային) տրեստները
պարտավոր են:

ա) հրահանգել հողբաժիններին և ՄՏԿ-ներին, խորհանդեսու-
թյուններին, կոոպտանտեսություններին և այլն, և ժամանակին նրանց
ապահովել տեղեկագրերի բլանկներով և մատակարարել այդպիսինե-
րով խորհանդեսություններին, ՄՏԿ-ին, կոոպտանտեսություններին և
գյուղխորհուրդներին:

բ) Բերքի դրույթյան դիտողության ամբողջ ժամանակաշրջանի
ընթացքում հետևել, վոր յուրաքանչյուր հաշվետու ժամկետին տեղեկու-
թյուններն անպայմանորեն ստացվեն բոլոր հողբաժիններից և խորհ-
անտեսություններից ճիշտ և սահմանված ժամկետին: Տեղեկությունները
ժամկետին չափող հողբաժնի վարիչները, խորհանդեսությունների ու
ՄՏԿ-ների ղեկավարները յենթարկվում են վարչական տուգթի, իսկ
այդպիսին կրկնվելու դեպքում պատասխանատվության են յենթարկ-
վում իսկ ժողովում խորհի 5 մարտի 1933 թ. և 27 նոյեմբերի 1933 թ.
վորոշումների հիման վրա:

գ) Ստուգել հողբաժիններին և խորհանդեսություններին կողմից
հաղորդվող տեղեկությունների վերաբերյալ, խնամքով վերլուծելու, շրջան-
ները մեկնելու և դաշտերը դիտելու միջոցով: Հողբաժիններին, ՄՏԿ-նե-
րին և խորհանդեսություններին կողմից հաղորդվող տեղեկությունները
կարող են ուղղվել միայն տեղում կասկածելի դեպքերին ստուգելու
ժամանակ, բացառությամբ զուտ տեխնիկական սխալներից:

Շրջանները տեղեկագրերը Հողօգտագործության, իսկ խորհանդեսութ-
յուններն իրենց կենտրոնին ներկայացնելիս կատարված ուղղումներին
համար անհրաժեշտ և ծանոթություններ անել:

դ) Բոլոր դեպքերում ել: յերբ հայտարարվում է հողբաժիններին
և խորհանդեսություններին անբավարար և թույլ աշխատանքները,
անպայմանորեն հողբաժինները և խորհանդեսությունները գործուղել
պատասխանատու աշխատակից աշխատանքներն արագ կանոնա-
վարելու նպատակով միջոցներ ձեռք առնելու համար:

ե) Շրջանների և խորհանդեսությունների տեղեկությունների
հիման վրա բոլոր շրջանների և խորհանդեսությունների՝ բերքի դիտո-
ղության մասին կազմում և ամփոփ հաշվետվություն և վոչ ուշ ամսի
Ց-ից և 23-ից ուղարկվում է Հողօգտագործության հաշվառման և հաշվետվու-
թյան վարչությանը և հանրապետության, յերկրի (մարդի) բերքատ-
վության պետական հանձնաժողովի նախագահին:

Յերկրի (մարդի) մասշտաբով յուրաքանչյուր կուլտուրայի միջին
բերքը վորոշվում է բոլոր շրջանների և յերկրամասերի ընդհանուր
բերքը հաշվելու միջոցով, ընդունելով դրա համար ցանքսի տարածու-
թյունների պլանը մինչև հողբաժնից՝ կոոպտանտեսություններին և մենա-
տընտեսաներին փաստացի ցանքի տեղեկություններն ստանալը, իսկ
հողբաժնից համապատասխան տեղեկություններն ստանալուց հետո
արդեն ընդունել փաստացի ցանքի տարածությունը:

Հանրապետության մասշտաբով բանջարանոցային կուլտուրանե-
րին, պտղատու և խաղողի այգիների միջին բերքը հաշվվում է շրջանա-
յին միջինների թվաբանական միջինը դուրս բերելու միջոցով:

Յերկրային (մարդային) հողվարչություններին, հանրապետու-
թյունների հողօգտագործմաներին և յերկրային (մարդային) տրեստնե-
րին արգելվում է հողբաժիններին և խորհանդեսություններին սվյալ-
ներով, տեղեկագիր ներկայացնել ընդգրկելով յերկրի, մարդի և հանրա-
պետության ցանքերի տարածությունների 75%-ից պակաս: Յերկրի
(մարդի) հողվարչության, հանրապետությունների հողօգտագործմաներին
դեկավարները և յերկրային (մարդային) տրեստներին ղեկավարները
տեղեկագիր չներկայացնելու համար նույնպիսի պատասխանատվու-
թյուն են կրում, ինչպես և հողբաժինների վարիչները և խորհանդեսութ-
յունների ղեկավարները:

Տեղեկագրի արդյունքներն բոլոր վարչական շրջանների ուղարկ-
վում են իսկ Հողօգտագործության հաշվառման և հաշվետվության վար-
չությանը շտապ փոստով, և պատճենը ներկայացնում են յերկրի (մար-
դի) կենտրոնական պետական հանձնաժողովի լիազորին ու յերկրի
(մարդի) ժողտնտեսության հաշվառման վարչությանը, իսկ հացահա-
տեկային կուլտուրաներին, արևածաղկի և գլխավոր տեխնիկական կուլ-
տուրաներին գծով (տես վերևում) արդյունքներն ամբողջ մարդի հա-
մար հաղորդվում են հեռագրով վերևում բերված շիֆրով:

Ներհոգիւթյալ կուտարեաների մասին տեղեկութիւնները տրվում են հետևյալ կերպ.

1. Արաբիա:
2. Սևուկ (рыжик)

Միայն մեկ անգամ՝ 15/IX

3. Կերի ճակնդեղ
4. Շաղգամ
5. Տուրնեպա
6. Կերի գաղար
7. Յալինամրուր

Առաջին յերկու ժամկետներում տեղեկութիւններ տրվում են ամբողջ կերի արմատապտուղների մասին, իսկ վերջին ժամկետի համար ամբողջական և առանձին կուտուրաների մասին: Ամբողջ կուտուրաների խմբերի համար նշված «արմատապտուղների» մասում:

8. Յեղիպտացորեն սիլոսի համար
9. Արեածաղիկ սիլոսի համար

Առաջին ժամկետներում տեղեկութիւնները տրվում են ամբողջ սիլոսային կուտուրաների մասին, իսկ վերջին ժամկետում ամբողջ և առանձին կուտուրաների մասին: Ամբողջ կուտուրաների համար նշված «սիլոսային» մասում:

Հողբաժնի հաշիւ. ձև № 9 ԽՍՀՄ

Կենսագործիկութիւն և ԺԿՊ-ի վորոշման հիման վրա հաստատում եմ ԽՍՀՄ Պետ. տղանի ԺՏՀԿՎ տեղեկատեղեկալ ՊՈՊՈՎ Ներկայացվում և Հողժողովմամբն բերքատվության տեղեկան հանձնաժողովին հատուկ սահմանված ժամկետներով:

Շրջան

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԲԵՐՔԻ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Առ «_____» _____ 1936 թ.

Կ. Ը. Ձ. Ձ.	Կուտուրաների անունները	Կուտնտեսության		Մենատնտեսներ	
		Ցանքի տարածութիւնը (հեկտ.)	Միջին բերքը մեկ հեկտարից (ցենտ.)	Ցանքի տարածութիւնը (հեկտ.)	Միջին բերքը մեկ հեկտարից (ցենտ.)
1	Աշնան ցորեն				
2	Աշնան դարբ				
3	Աշնան տարեկան				
4	Գարնան ցորեն				
5	Գարնան դարբ				
6	Հաճար				
7	Կորեկ				
8	Վարսակ				
9	Զալթուկ				
10	Յեղիպտացորեն				
11					
12	Սիսեռ-վորբ				
13	Վոսպ				
14	Լորի-բակլա				
15	Վիկա հատիկի համար				
16	Կտավհատ				
17	Կանեփ				
18	Քնջիթ				
19	Սորուկ				
20	Արեածաղիկ				
21	Գերչակ				
22	Բամբակ				

Գ. Բ. Գ.	Կ ու լ տ ու ը ր ա ն Է ր Է ա ն ու Ն ն Է ր Է	Կ ո լ ա ն տ Ե ու թ յ ա ն		Մ Ե ն ա տ ն տ Ե ս ի	
		Ց ա ն ը ի տ ա- բ ա ծ ու թ յ ու Ն ը (հ Ե կ ա .)	Մ ի ջ ի ն բ Է բ ը ը մ Ե կ հ Ե կ ա տ- բ ի ջ (հ Ե կ ա .)	Ց ա ն ը ի տ ա- բ ա ծ ու թ յ ու Ն ը (հ Ե կ ա .)	Մ ի ջ ի ն բ Է բ ը ը մ Ե կ հ Ե կ ա տ- բ ի ջ (ց Ե ն ա .)
23	Մ խ ա խ ա տ				
24	Շ ա ը ք ա ը ի ճ ա կ ն ղ Է ղ . . .				
25	Կ ա ղ ա մ Է				
26	Ս ո ի Է				
27	Մ խ ա տ Է				
28	Տ ա կ տ Է ղ				
29	Կ ա բ ա չ կ ի				
30	Բ ա մ ի ա				
31	Պ ա մ ի ղ ո ը ր				
32	Բ ա ղ ր ջ ա ն				
33	Ս Ե ղ ա ն ի դ ա ղ ա ր				
34	Ս Ե ղ ա ն ի ճ ա կ ն ղ Է ղ				
35	Ս Ե Լ Է				
36	Ջ մ Ե ը ու ղ				
37	Վ ա բ ու Ն ղ Է				
38	Դ ղ ու մ				
39	Կ ա բ ա ո Փ ի լ				
40	Կ Ե ը ի ա ը մ ա ա ա ղ տ ու ղ ն Է ը				
41	Խ ո ա մ ի ա մ ի ա				
42	Խ ո ա բ ա ղ մ ա մ յ ա				
43	Բ ն ա կ ա ն խ ո ա				
44	Հ ա ը ո ս ի խ ո ա				
45	Ս ի լ լ ո ս ի բ ու յ ս Է ը				
46	Խ ա ղ ո ղ				
47	Տ ա ն ձ				
48	Խ ն ձ ո ը ր				

Գ. Բ. Գ.	Կ ու լ տ ու ը ր ա ն Է ր Է ա ն ու Ն ն Է ր Է	Կ ո լ ա ն տ Ե ու թ յ ա ն		Մ Ե ն ա տ ն տ Ե ս ի	
		Ց ա ն ը ի տ ա- բ ա ծ ու թ յ ու Ն ը (հ Ե կ ա .)	Մ ի ջ ի ն բ Է բ ը ը մ Ե կ հ Ե կ ա տ- բ ի ջ (ց Ե ն ա .)	Ց ա ն ը ի տ ա- բ ա ծ ու թ յ ու Ն ը (հ Ե կ ա .)	Մ ի ջ ի ն բ Է բ ը ը մ Ե կ հ Ե կ ա տ- բ ի ջ (ց Ե ն ա .)
49	Մ ի լ ա ն				
50	Դ Ե ղ ձ				
51	Ը ն կ ու յ ղ				
52	Ս ա լ ո ը ր				
53	Բ ա լ Է կ Ե ո ա ա				
54	Ս Ե ը կ Է ի լ				
55	Թ ու թ				
56	Ն ու լ ա				

Հ ա ղ լ Ե ո ա ու ժ ա մ կ ն տ ի ն տ Ե ղ Ե ղ ու լ թ յ ու Ն ա ղ ո ղ Կ ո լ խ ո ղ Ե ը ի թ ի վ ը

Հ ա ղ լ Ե ո ա լ ու թ յ ա ն ու ղ ա ը կ Է ի լ ու ժ ա մ ա ն ա կ ը

Հ ո ղ ր ա մ մ ի . վ ա ը ի չ՝

Հ ա լ լ . Ե ո ա ու չ՝

Կ ո լ ղ Է բ ա տ ի տ ա ղ ա ր ա

COY 89/53,

Դ լ ա ղ լ Է ա 2112,

դ ա տ լ Է ր 310

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0937694

14 МАЯ 1936

379

11

28102